



Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

16. november 2022 kl. 10.30-15.30
Glostrup

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - *Lektor emeritus, dyrlæge, lic.med.vet. Københavns Universitet*

Claes Enøe - *Sektionsleder, dyrlæge, ph.d., Sektion for Veterinærmedicinsk Evaluering, Lægemiddelstyrelsen*

Henrik Torkil Westh - *Klinisk professor, overlæge, dr.med., Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet*

Håkan Vigre - *Lektor, dyrlæge, ph.d., Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet*

John Haugegaard - *Specialdyrlæge, Dipl. ECPHM, Customer Engagement Manager MSD, formand faggruppe svin, Den Danske Dyrlægeforening*

Svend Ellermann-Eriksen - *Professor, ledende overlæge, dr.med, ph.d., Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital*

Jens Peter Nielsen - *Professor, dyrlæge, ph.d., Dipl. ECPHM, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet*

Kirstine Moll Harboe – *Sektionsleder, overlæge, ph.d., enhed for beredskab og smitsomme sygdomme, Sundhedsstyrelsen*

Stig Mellergaard – *Dyrlæge, ph.d.*

Robert Leo Skov - *Overlæge, dr.med., Infektionsberedskab, Statens Seruminstitut*

Pia Holm Jul – *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Karina Nedergaard Hansen - *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Hanne Christensen – *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Afbud:

Maria Mathilde Haugaard - *Sektionsleder, dyrlæge, Sektion for Veterinærmedicin, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Referenter:

Pia Holm Jul, Karina Nedergaard Hansen, Hanne Christensen

Dagsorden:

Pkt. 1. Velkomst

Formanden oplyste, at det nu ligger fast, at rådet er administrativt forlænget til og med 2023 i forbindelse med forlængelsen af veterinærforlig III. Fra 2024 forventes et nyt forlig. Formanden takkede rådsmedlemmerne for deres indsats på rådets mødedøgn i oktober. Han foreslog, at et af rådets møder i 2023 afholdes som et mødedøgn.

Pkt. 2. Antibiotikaforbruget til grise i 2022 v. Pia Holm Jul

Pia præsenterede udviklingen i antibiotikaforbruget i 2022. Når Fødevarestyrelsen sammenligner det totale antibiotikaforbrug til dyr fra januar til oktober 2022 med januar til oktober 2021 er forbruget lidt lavere. Der ses også et lille fald i totalforbruget til grise.

Dette skal ses i lyset af, at der er et fald på 10 pct. i bestanden af grise sammenlignet med sidste år.



Fødevestyrelsen har set på, hvordan antibiotikaforbruget til grise er fordelt på aldersgrupper. Forbruget til ” Pattegrise, søer, gylte og orner” samt ” Slagtesvin og polte” er reduceret med mere end 10 pct, mens forbruget til ” Fravænnede smågrise op til 30 kg” er steget i 2022.

I forhold til fravænnede smågrise er stigningen i antibiotikaforbruget sket siden juli 2022, og stigningen er hovedsageligt drevet af forbruget af neomycin. Da neomycin ofte anvendes til at behandle fravænningsdiare hos grise, tolker Fødevestyrelsen, at stigningen i forbruget af antibiotika hænger sammen med, at det ikke længere er tilladt at anvende lægemiddelzink.

Herudover ses der i 2022 atypisk store ændringer op og ned i antibiotikaforbruget fra måned til måned.

Pkt. 3. Synspunkter fra ViNordic v. Adam Estrup

Direktør Adam Estrup fortalte, at ViNordic varetager lægemiddelindustriens interesser overfor myndighederne. ViNordic er medlem af AnimalhealthEurope, som også er medlem af HealthforAnimals.

Med henvisning til en rapport fra AnimalhealthEurope (<https://animalhealtheuropa.eu/wp-content/uploads/2022/10/Trends-in-Animal-AntibioticUse-Europe-1.pdf>) fortalte Adam om de trends som ses på europæisk plan i forhold til brug af antibiotika til dyr:

- Antibiotikaforbruget til behandling af dyr er faldende
- Antallet af produktionsdyr falder, mens antallet af selskabsdyr stiger
- For at kunne bekæmpe antibiotikaresistens er man nødt til at se på problematikken ud fra et one health-perspektiv

I perioden 2011 til 2021 er antibiotikaforbruget faldet i en del europæiske lande. Man kan diskutere kvaliteten af de forskellige landes opgørelser, men det forventes forbedret med veterinærlægemiddelforordningens regler herom. Adam pointerede, at ViNordic gerne ser opgørelser i forhold til produktionsomfanget, og at man i ESVAC-rapporten kan se flere lande, der ligger stabilt omkring det danske niveau, og at disse lande ikke reducerer yderligere, hvilket kan tages som et udtryk for en slags o-punkt (med de nuværende produktionsformer).

Hvis forbruget gøres op i forhold til hvor mange kg biomasse, der bliver udskrevet antimikrobielle lægemidler til, så er antibiotikaforbruget svagt stigende for mennesker, mens det er faldende for fødevestreproducerende dyr.

Antibiotikaforbruget er multifaktorielt. Især management i besætningerne spiller mere ind end noget andet.

Hvis det gøres op værdimæssigt, så udgør det veterinære marked for salg af lægemidler ca. 5 pct. af det humane. Det medfører, at motivationen til at skabe nye produkter er meget større human end veterinært.

Bekæmpelse af antibiotikaresistens kræver fælles indsats – det gælder både i forhold til den humane og den veterinære sektor samt i forhold til alle lande.

I forlængelse af præsentationen drøftede rådet bl.a., at godt management er vigtigt i forhold til at mindske antibiotikaforbruget, og at det er godt, at reglerne om anvendelse af antibiotika i veterinærlægemiddelforordningen støtter op herom. Rådet diskuterede også motivation til at markedsføre antibiotika som veterinærlægemidler, når det veterinære marked er så meget mindre end det humane. Adam kunne oplyse, at det er noget, der arbejdes med på europæisk plan. Han oplyste, at muligheden for at markedsføre et lægemiddel selvfølgelig er knyttet til, om det er rentabelt, bl.a. skal der betales de samme gebyrer for at få lov til at markedsføre veterinære og humane lægemidler, men FN's fødevestreorganisation (FAO) forventer, at forbruget af animalsk protein globalt vil stige. Derfor er der et



vist incitament for industrien til også at forske i og udvikle lægemidler til fødevareproducerende dyr. Herudover diskuterede rådet om prisen på antibiotika bør være højere, så der er større incitament til i stedet at forbedre management samt anvende vacciner.

Pkt. 4. Rådets anbefaling vedrørende antibiotikaforbruget for 2023

Rådet diskuterede og tilrettede det oplæg til rådets anbefaling, som var sendt rundt til rådsmedlemmerne inden mødet.

Pkt. 5. Det svenske distriktsveterinærssystem v. Jørgen Lindahl

Dyrlæge Jørgen Lindahl fortalte om ligheder og forskelle på at være svinedyrlæge i Sverige og i Danmark.

Danmark kan med fordel lade sig inspirere af Sverige på følgende områder:

- Løsgående søer – høj fravænningsvægt
- Fravænningsalder (28 dage) – giver også færre problemer med fravænningsdiare.
- Strikt alt ind/alt ud – mange besætninger i Sverige har kun faringer hver 3. uge. Det har også udryddet nysesygge, og der ses meget sjældent symptomer på ondartet lungesyge på trods af antistoffer i blodprøver.
- Fælles målsætning blandt dyrlæger om medicinanvendelse
- Fælles målsætning hos svineproducenter om medicinanvendelse. Den generelle holdning blandt svineproducenter i Sverige er, at der ikke skal bruges mere medicin end højst nødvendigt. Man finder ingen medicinblander i langt de fleste svenske svinebesætninger, og der anvendes stort set ikke peroral medicinering til grise i Sverige, selvom de ikke har nogen restriktioner på peroral anvendelse af lægemidler. Der er derimod ikke den store forskel i anvendelse af injektionsmedicin til grise i Danmark og Sverige.

Pkt. 6. Diskussion i forlængelse af oplægget fra Jørgen Lindahl

I forlængelse af oplægget fra Jørgen Lindahl diskuterede rådet, hvor Danmark kan lade sig inspirere af Sverige. Der var enighed om, at mange af de ting der virker i Sverige også er ting, som har været sagt i Danmark længe. Den væsentligste forskel er erhvervets (både dyrlæger og landmænd) holdning til at bruge antibiotika. I Danmark har vi også en ambition om, at antibiotikaforbruget skal være lavt, men måske når det ikke helt ud til medarbejderen på staldgangen.

Pkt. 7. Eventuelt

Formanden foreslog, at rådets møde d. 10. maj 2023 laves til et mødedøgn. Det blev aftalt, at sekretariatet sender en afstemning til rådsmedlemmerne i forhold til om mødedøgnet skal være fra d. 9.-10. eller 10.-11. maj.

Rådet drøftede efterfølgende relevante emner på mødedøgnet, herunder relevansen af besøg i svinebesætning, besøg på hospital samt om det var muligt på dette møde at få en præsentation om det hollandske veterinærssystem på samme måde som den Jørgen Lindal holdt om Sverige. Fx er det 10-20 år siden, at Holland stoppede med at bruge lægemiddelzink mod fravænningsdiare. Der var enighed om, at præsentationen helst skal gives af en person, som har kendskab til både det hollandske og det danske system, sådan at det bliver muligt at fremhæve forskelle og ligheder mellem landene.